

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๔๔/๒๕๖๖

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๓๕/๒๕๖๖

วันที่ ๑๑ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง { นางเพียงพร โอภาสจิรวีโรจน์ ผู้ร้อง
เทศบาลตำบลท่าทอง ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นางเพียงพร โอภาสจิรวีโรจน์ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นางเพียงพร โอภาสจิรวีโรจน์ (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า ผู้ร้องเป็นเจ้าของที่ดินมีโฉนดตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลท่าทอง อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งเทศบาลตำบลท่าทอง (ผู้ถูกร้อง) มีหนังสือแจ้งการประเมินราคาทุนทรัพย์ที่ดินดังกล่าวเพื่อคำนวณภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ถึงผู้ร้อง โดยระบุราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินตารางวาละ ๔,๗๐๔ บาท (ที่ถูกคือ ๔,๔๐๐ บาท) เมื่อคำนวณด้วยอัตราภาษีร้อยละ ๐.๓๐ ต้องชำระภาษีเป็นเงินจำนวน ๑๔,๑๑๒.๑๒ บาท ซึ่งแตกต่างจากเทศบาลตำบลบางระกำที่ประเมินราคาทุนทรัพย์ที่ดินตารางวาละ ๒,๐๐๐ บาท การที่ผู้ถูกร้องประเมินราคาทุนทรัพย์ที่ดินและจัดเก็บภาษีที่ดินของผู้ร้องตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๓๕ ที่บัญญัติให้การคำนวณภาษีที่ดินให้ใช้ราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินเป็นเกณฑ์ในการคำนวณ และมาตรา ๓๖ ที่บัญญัติให้กรมธนารักษ์หรือสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ แล้วแต่กรณี

ส่งบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อประกาศใช้ราคาประเมิน
ทุนทรัพย์ โดยกรมธนารักษ์นำเอาการประเมินราคาทรัพย์สินและการจัดทำบัญชีราคาประเมินทรัพย์สิน
ตามพระราชบัญญัติการประเมินราคาทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาใช้เป็นเกณฑ์อ้างอิง
หรือเป็นฐานในการจัดเก็บภาษีอากรและค่าธรรมเนียมตามกฎหมายหรือเพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่น
ของรัฐ โดยการประเมินราคาทรัพย์สินเป็นไปตามหลักการพื้นฐานทางด้านการประเมินราคาทรัพย์สิน
และหลักเศรษฐศาสตร์ และวิธีการประเมินราคาทรัพย์สินต้องเหมาะสมกับประเภทและลักษณะ
ของทรัพย์สิน ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำและไม่เป็นธรรมต่อผู้ร้อง และขัดต่อหลักความเสมอภาค
เนื่องจากผู้ร้องครอบครองที่ดินที่ยังไม่เกิดธุรกรรมที่จะทำให้ต้องใช้หลักการพื้นฐานและวิธีการ
ประเมินราคาทรัพย์สินตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการประเมินราคาทรัพย์สินเพื่อประโยชน์
แห่งรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ผู้ร้องไม่จำเป็นต้องเสียภาษีที่ดินตามการประเมินราคาทรัพย์สินที่กำหนดไว้
ในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ประชาชนทุกคนควรเสียภาษีในอัตราที่เท่าเทียมกัน ไม่ขึ้นอยู่กับ
ราคาประเมินของกรมธนารักษ์ พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๒
ที่บัญญัติในกรณีผู้เสียภาษีมิได้ชำระภาษีค้างชำระ เบี้ยปรับและเงินเพิ่มภายในเวลาที่กำหนด
เมื่อพ้นเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งเตือน ให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือ
ยึดทรัพย์ อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้เสียภาษี การที่บทบัญญัติดังกล่าวให้อำนาจ
ผู้บริหารท้องถิ่นยึดทรัพย์ และขายทอดตลาดแทนเจ้าพนักงานบังคับคดี เป็นกระบวนการที่ผู้บริหาร
ท้องถิ่นสามารถดำเนินการโดยไม่ผ่านกระบวนการศาล บทบัญญัติดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย
การที่ผู้ถูกร้องมีหนังสือแจ้งการประเมินทุนทรัพย์ที่ดินและจัดเก็บภาษีที่ดินต่อผู้ร้องเป็นการละเมิดสิทธิ
และเสรีภาพของผู้ร้อง อันเป็นผลมาจากพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒
มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๖๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง
เนื่องจากเห็นว่ากรณีตามคำร้องไม่ใช่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้อันเป็นผล
จากบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ จึงมิได้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๘

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

๑. การคำนวณภาษีที่ดินของผู้ร้องโดยอ้างอิงจากราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินของกรมธนารักษ์ อันเป็นผลมาจากพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๖๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔

๒. มีคำสั่งระงับใช้พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๖๒ จนกว่าจะมีการแก้ไขให้เป็นธรรม

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับหรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ตราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่าเป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” มาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมีใช้

- ๔ -

เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๒) รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว (๓) กฎหมายบัญญัติขั้นตอนและวิธีการไว้เป็นการเฉพาะ และยังมีได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการนั้นครบถ้วน ...” และมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๔๗ ผู้ใดถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ ถ้าผู้นั้นเห็นว่าการละเมิดนั้นเป็นผลจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ให้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลพร้อมด้วยความเห็นภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องจากผู้ร้อง โดยให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องทราบภายในสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว” วรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง หรือไม่ยื่นคำร้องภายในกำหนดเวลาดตามวรรคหนึ่ง ผู้ถูกละเมิดมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลได้” วรรคสาม บัญญัติว่า “ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับแก่กรณีผู้ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพประสงค์จะยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้ศาลมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญด้วยโดยอนุโลม” วรรคสี่ บัญญัติว่า “ให้นำความในมาตรา ๔๖ วรรคสองและวรรคสามมาใช้บังคับแก่การยื่นและการพิจารณาคำร้องตามมาตรานี้ด้วยโดยอนุโลม”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพจากการที่ผู้ถูกร้องคำนวณภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างจากราคาประเมินทรัพย์สินของกรมธนารักษ์ อันเป็นผลมาจากพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๖๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำและไม่เป็นธรรมในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ นั้น ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง อันทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องไม่ปรากฏว่าผู้ร้องยื่นคัดค้านการประเมินภาษีและอุทธรณ์การประเมินภาษีต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือยื่นฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

- ๕ -

พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๗๓ มาตรา ๘๑ และมาตรา ๘๒ เป็นกรณีที่กฎหมายบัญญัติขั้นตอนและวิธีการไว้เป็นการเฉพาะ และยังมีได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการนั้นครบถ้วน กรณีไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๘ ประกอบมาตรา ๔๗ (๓) ประกอบกับการยื่นคำร้องขอให้ตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมาย รัฐธรรมนูญบัญญัติให้สิทธิไว้เป็นการเฉพาะแล้วตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ และมาตรา ๒๓๑ (๑) กรณีไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๘ ประกอบมาตรา ๔๗ (๒) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

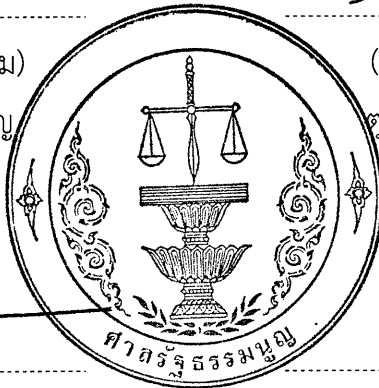
(คำสั่งที่ ๔๔/๒๕๖๖)

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนทล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัฏมฤต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ